

Kam až lze posunout hranice prevence?

ROZHOVOR S DENISOU STRÁNSKOU, Ph.D.

V DOBĚ, KDY NÁS ZAHLCUJÍ RYCHLÁ ŘEŠENÍ, ZÁZRAČNÉ PILULKY A NEREALISTICKÉ SLIBY O „OKAMŽITÉM ZDRAVÍ“, PŘICHÁZÍ DENISA STRÁNSKÁ, Ph.D., S ÚPLNĚ JINÝM PŘÍSTUPEM. VĚDKYŇĚ, KTERÁ SVŮJ ŽIVOT ZASVĚTILA FARMACEUTICKÉMU VÝZKUMU A VÝVOJI NOVÝCH TYPŮ LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ, UVEDLA NA TRH INOVATIVNÍ DOPLNĚK STRAVY LYNOVA NA BÁZI LYSOFOSFOLIPIDŮ. PRODUKT, KTERÝ NENÍ MÓDNÍ VLNOU ANI MARKETINGOVÝM TRIKEM, ALE VÝSLEDKEM MNOHA LET PRÁCE, ŘADY STUDIÍ A HLUBOKÉHO POROZUMĚNÍ TOMU, JAK LIDSKÉ TĚLO FUNGUJE.

Deniso, co vás přivedlo k projektu LYNOVA?

Byla to směs profesní zvědavosti, osobního přesvědčení a hlasů zákazníků. Farmaceutický výzkum mě vždy fascinoval – ta dokonalá rovnováha, kterou si naše tělo udržuje, a možnosti, jak ji chytře podpořit. LYNOVA je jedním z výsledků této cesty. Produkt postavený na bioaktivních lipidech (kam spadají fosfolipidy i lysofosfolipidy), tedy malých tukových molekulách, které nemají jen funkci zásobárny energie, ale aktivně se podílí i na řadě důležitých procesů v těle. Navíc poslední roky jasně ukazují, jak důležitou roli hrají i pro imunitní systém.

Mluvíte o lysofosfolipidech – zní to složitě. Co si pod tím máme představit?

Je to sice vědecké slovo, ale princip je naprosto logický. Lysofosfolipidy jsou přirozené molekuly v našem těle – takové „organizátoři“ buněk. Pomáhají jim spolu komunikovat, reagovat na stres, infekci či zánět. Umí dokonce rozpoznat narušené či nádorové buňky a cíleně je zničit, aniž by poškodily zdravé. V tom je jejich krása – přesnost a inteligence přírody.

Kde se ukazuje jejich největší přínos?

Spektrum je široké. Pomáhají obnovovat střevní sliznici, tlumí záněty, podporují regeneraci nervové tkáně – to je zásadní jak u Alzheimerovy či Parkinsonovy choroby, tak při stárnutí mozku.

Farmaceutický výzkum mě vždy fascinoval – ta jemná rovnováha, kterou naše tělo udržuje, a možnosti, jak ji můžeme podpořit.

Udržují vitalitu svalových buněk a mohou tak přispívat k udržení kvality života ve vyšším věku, zkoumají se v souvislosti s rakovinou i autoimunitními chorobami. Každý rok přicházejí nové poznatky, které potvrzují, že jde o oblast s obrovským potenciálem moderní medicíny.

Zmínila jste mozek. Jakou roli lysofosfolipidy hrají u neurodegenerativních onemocnění?

Dlouho se vědělo, že omega-3 mastné kyseliny (např. DHA) jsou pro mozek zásadní. Jenže přes hematoencefalickou bariéru (ochranný filtr mezi krví a mozkem) kyseliny proniká jen málo. Když je ale omega-3 kyselina navázána na lysofosfolipidy, dostane se do mozku mnohem efektivněji. Studie ukazují až trojnásobně vyšší hladiny omega-3 mastné kyseliny v mozku ve srovnání s běžnými formami, včetně zlepšení paměti. To otevírá dveře nejen k prevenci, ale i k možné léčbě Alzheimerovy a Parkinsonovy choroby.

A co rakovina? Dá se mluvit o vlivu lysofosfolipidů i tam?

Ano, a data jsou přesvědčivá. Velká evropská studie se 27 tisíci účastníky ukázala, že lidé s vyšší hladinou lysofosfolipidů mají nižší riziko rakoviny prsu, prostaty či tlustého střeva. Zdá se, že tyto látky zlepšují odolnost buněk a mohou sloužit jako biomarker obranyschopnosti. Je to fascinující pro budoucí směřování výzkumu a těším se na jeho výstupy.